

REGLEMENT EXAMENS

ELEKTROTECHNIEK

Vastgesteld door de examencommissie op 28 april 2009
Gewijzigd 26-08-09

INHOUD

HOOFDSTUK 1 DEFINITIES	6
Artikel 1.1 Begrippen	6
Artikel 1.2 Examens	6
HOOFDSTUK 2 INTERNE ORGANISATIE	8
Artikel 2.1 Taakverdeling.....	8
Artikel 2.2 Uitslag van de examens.....	8
Artikel 2.3 Vrijstellingen, inpassing en toelating. Ad hoc commissies	8
Artikel 2.4 Instemming vrije opleiding.	9
Artikel 2.5 Verlenging van geldigheidsduur.	10
Artikel 2.6 Minor.....	10
Artikel 2.7 Administratieve ondersteuning	10
Artikel 2.8 Quorum.	10
Artikel 2.9 Stemming.	10
Artikel 2.10 Tekenbevoegdheid.	10
Artikel 2.11 Examinatoren	11
Artikel 2.12 Werkbaarheid van het reglement.	11
HOOFDSTUK 3 REGELS VOOR EXAMENS EN TENTAMENS.	12
PARAGRAAF 1 REIKWIJDTE.....	12
Artikel 3.1 Reikwijdte.	12
PARAGRAAF 2 EXAMENS.	12
Artikel 3.2 Vergaderdata.	12
Artikel 3.3 Verzoek tot afgifte van het getuigschrift.....	12
Artikel 3.4 Controle op overige wettelijke verplichtingen.....	12
Artikel 3.5 Registratie van de uitslag van examens.	12
Artikel 3.6 Het getuigschrift, de cijferlijst en de uitreiking.	13
PARAGRAAF 3 TENTAMENS.	13
Artikel 3.7 De plaats van schriftelijke tentamens.....	13
Artikel 3.8 Aanmelding en terugtrekking voor schriftelijke tentamens.	13
Artikel 3.9 Schriftelijke tentamens.....	13
Artikel 3.10 De orde tijdens schriftelijke tentamens.	14
Artikel 3.11 Tijdstippen en plaats van mondelinge tentamens	14
Artikel 3.12 Aanmelding en terugtrekking voor mondelinge tentamens.	14
Artikel 3.13 Duur mondelinge tentamens	14
Artikel 3.14 Vragen en opgaven.....	14
Artikel 3.15 De beoordeling van een tentamen.	15
Artikel 3.16 Controle op vereiste voorkennis.	15
Artikel 3.17 Toelating tot postpropedeutische onderwijseenheden	15
Artikel 3.18 De taal waarin een tentamen afgenomen wordt.	16
Artikel 3.19 Registratie van de uitslag van een tentamen.	16
Artikel 3.20 Termijnen en periodes.....	17
PARAGRAAF 4. TENTAMINERING VAN PRAKTISCHE OEFENINGEN	17
Artikel 3.21 Tentaminering van praktische oefeningen.	17
PARAGRAAF 5. FRAUDE.....	17
Artikel 3.22 Fraude.....	17

HOOFDSTUK 4 RICHTLIJNEN EN AANWIJZINGEN	19
PARAGRAAF 1 REIKWIJDTE.....	19
Artikel 4.1 Reikwijdte.....	19
PARAGRAAF 2 RICHTLIJNEN.....	19
Artikel 4.2 Richtlijnen voor examinatoren.....	19
PARAGRAAF 3 AANWIJZINGEN.....	19
Artikel 4.3 Aanwijzingen voor examinatoren	19
PARAGRAAF 4. OVERIGE BEPALINGEN	19
Artikel 4.5 Sancties	19
HOOFDSTUK 5 RELATIE MET DECAAN EN OPLEIDINGSDIRECTEUR; OPENBAARHEID	20
Artikel 5.1 Aanwezigheid opleidingsdirecteur.....	20
Artikel 5.2 Overleg sancties	20
Artikel 5.3 Openbaarheid.....	20
HOOFDSTUK 6 SLOTBEPALINGEN	21
Artikel 6.1 Citeertitel.....	21
Artikel 6.2 Vaststelling.....	21
Artikel 6.3 Wijziging van dit reglement.....	21
Artikel 6.4 Onvoorziene omstandigheden en hardheidsclausule.....	21
Artikel 6.5 Openbaarmaking.....	21
Artikel 6.5 Inwerkingtreding.....	21
BIJLAGE A Zak/slaagrichtlijnen	22
A1. Zak/slaagrichtlijn Propedeuse	22
A2 Zak/slaag richtlijn Bachelor examen.....	23
A3 Zak/slaagregeling D- en masterexamen	23
A4 Zak/slaagrichtlijn D1-examen.....	23
A5 Compensatie regeling Dynamische systemen en Mechanica & Transductietechniek	24
A6 Compensatieregeling Meet- en Regeltechniek	25
A7 Zak/slaagrichtlijn HBO-ers	26
BIJLAGE B Richtlijnen Cum laude	27
B1 Propedeutisch examen.....	27
B2 Doctoraal-examen	27
B3 Bachelor-examen	27
B4 Master examen	28
BIJLAGE C Richtlijn toestemming vrije opleiding	30
BIJLAGE D Richtlijn verlenging geldigheidsduur	32
BIJLAGE E Goedkeuring individuele minor	33

BIJLAGE F Richtlijn toelating van HBO-ers tot masteropleiding.....	34
BIJLAGE G Richtlijn voorlopige inschrijving voor masteropleiding.....	40
BIJLAGE H Toelating vanuit andere bacheloropleidingen.....	41
BIJLAGE I Richtlijn taaleis.....	45
BIJLAGE J Goede gang van zaken bij mondeling	46

HOOFDSTUK 1 DEFINITIES

Artikel 1.1 Begrippen

In dit reglement wordt verstaan onder:

a. de wet:	de Wet op het Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs,
b. de universiteit:	de Universiteit Twente,
c. de faculteit	de Faculteit Elektrotechniek, Wiskunde en Informatica van de universiteit,
d. de afdeling:	de afdeling Elektrotechniek van de faculteit
e1. de ongedeelde opleiding	de ongedeelde opleiding Elektrotechniek zoals die bestond voor de invoering van de bachelor-masterstructuur
e2. de bacheloropleidingen:	de bacheloropleiding Elektrotechniek van de afdeling
e3. de masteropleidingen	de masteropleiding Electrical Engineering of Mechatronics van de afdeling
f. tentamen:	het onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de tentaminandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek, met betrekking tot een onderwijseenheid
g. de OER:	de Onderwijs- en Examenregeling van de ongedeelde opleiding, de bacheloropleidingen of de masteropleidingen,
h. de examencommissie:	de examencommissie van de opleidingen genoemd onder e1, e2, e3 als bedoeld in artikel 7.12 van de wet
i. de decaan:	de decaan van de faculteit
j. de opleidingsdirecteur:	de opleidingsdirecteur van de betreffende ongedeelde opleiding en/of de bacheloropleidingen en/of masteropleidingen
k. opleidingscommissie:	een opleidingscommissie binnen de afdeling, bevoegd om over de betreffende opleiding te adviseren
l. S&O	het Student en Onderwijs Servicecentrum van de universiteit ¹
m. de vrije opleiding:	de individuele opleiding als bedoeld in artikel 7.3c van de wet
n. student:	een natuurlijk persoon die als student is ingeschreven,
o. extraneus:	een natuurlijk persoon die als extraneus is ingeschreven.
p. een ingeschrevene:	een student of extraneus.
q. studieadviseur:	de functionaris als bedoeld in de OER

Artikel 1.2 Examens

In dit reglement wordt verstaan onder:

a. het P-examen:	het propedeutisch examen van een ongedeelde opleiding of een bacheloropleiding, of van de vrije ongedeelde of bacheloropleiding
b. het D1-examen:	een tussenexamen binnen de ongedeelde opleiding, aan het eind van het derde programmajaar
c. het D-examen:	het doctoraalexamen van de ongedeelde opleiding, of van de ongedeelde vrije opleiding
d. het B-examen	het bachelorexamen van een bacheloropleiding, of van een vrije bacheloropleiding
e. het M-examen	het masterexamen van een masteropleiding of van een vrije

¹ De vraag is of naar een specifiek onderdeel van de UT verwezen moet worden; zoniet, dan moet slechts het CvB (instellingsbest uur) genoemd worden

- g. de examens: masteropleiding
het P-, D1-, D-examen, bachelorexamen en masterexamen
- h. de eindopdracht de afsluitende opdracht van de bacheloropleidingen, de
masteropleidingen of de ongedeelde opleidingen

HOOFDSTUK 2 INTERNE ORGANISATIE

Artikel 2.1 Taakverdeling.

1. De examencommissie wijst uit haar midden een voorzitter en een secretaris aan, en indien van toepassing, een coördinator van de propedeuse van een bacheloropleiding of groep van bacheloropleidingen, verder aan te duiden met P-coördinator, een coördinator voor een bacheloropleiding of een groep van bacheloropleidingen, verder aan te duiden met B-coördinator en een coördinator van een masteropleiding of groep van masteropleidingen, verder aan te duiden met M-coördinator.
2. De P-coördinator behartigt de dagelijkse gang van zaken voor wat betreft de tentaminering en examinering in de propedeutische studiefase van de bacheloropleiding.
3. De B-coördinator behartigt de dagelijkse gang van zaken voor wat betreft de tentaminering en examinering in de postpropedeutische studiefase van de bacheloropleiding.
4. De M-coördinator behartigt de dagelijkse gang van zaken voor wat betreft de tentaminering en examinering in de postpropedeutische studiefase van de ongedeelde opleiding, en in de masteropleidingen.

Artikel 2.2 Uitslag van de examens.

1. De examencommissie stelt richtlijnen vast voor het slagen voor de examens, met dien verstande dat een examinandus geslaagd is als alle onderwijseenheden van het examen met voldoende resultaat afgelegd zijn, en dat een examinandus afgewezen is als voor een onderwijseenheid een geldige beoordeling ontbreekt. De richtlijnen worden vermeld in een bijlage bij dit reglement .
2. De examencommissie stelt vast bij welke examens, anders dan het D1-examen welke judicia verleend kunnen worden en stelt richtlijnen vast voor het verlenen van een judicium. De richtlijnen worden vermeld in een bijlage bij dit reglement. Een eventueel verleend judicium wordt vermeld op het diploma.
3. In naam van² de examencommissie stelt de P-coördinator, conform de vastgestelde zak/slaagrichtlijn, de uitslag van het P-examen vast.
4. In naam van de examencommissie stelt de M-coördinator, conform de vastgestelde zak/slaagrichtlijn, de uitslag van het D1-examen vast.
5. De examencommissie kan de bevoegdheid tot het vaststellen van de uitslag van het D-examen, het B- en het M-examen niet mandateren.
6. Op voorstel van de P-coördinator of de M-coördinator kan de examencommissie afwijken van de betreffende zak/slaagrichtlijnen. De examencommissie kan ook afwijken van de zak/slaagrichtlijnen voor het B-, D- en M-examen. Een beslissing af te wijken van een richtlijn wordt schriftelijk door de examencommissie gemotiveerd.

Artikel 2.3 Vrijstellingen, inpassing en toelating. Ad hoc commissies

1. Het verlenen van vrijstellingen voor onderwijseenheden van het P-examen geschiedt door de P-coördinator, niet dan na advies van de betreffende examinerator, onverminderd lid 4.
2. Het verlenen van vrijstellingen voor onderwijseenheden van het B-examen geschiedt door de B-coördinator, niet dan na advies van de betreffende examinerator, onverminderd lid 4.
3. Het verlenen van vrijstellingen voor onderwijseenheden van het D-examen of M-examen

---

² Bedoeld is een mandaat

- geschiedt door de M-coördinator, niet dan na advies van de betreffende examinator, onverminderd lid 4.
4. In afwijking van de voorgaande leden stelt de examencommissie ten behoeve van het verlenen van vrijstellingen aan categorieën studenten per opleiding of groep van opleidingen een commissie in, verder te noemen inpassingscommissie, die in haar naam de vrijstellingen verleent. Een inpassingscommissie bestaat uit één of meerdere personen; de examencommissie benoemt uitsluitend examinatoren in deze commissie.
  5. De categorieën studenten als bedoeld in lid 4 zijn bij uitsluiting:
    - ingeschrevenen die reeds drie vrijstellingen verkregen hebben,
    - personen die tenminste het tweede jaar van een HBO-opleiding met goed gevolg voltooid hebben.
    - personen met een geheel of gedeeltelijk voltooide buitenlandse tertiaire opleiding.
  6. Bij het verlenen van vrijstellingen kan een inpassingscommissie advies vragen aan examinatoren of aan personen of organisaties die algemeen inzicht hebben in de aard van de genoten opleiding.
  7. Een verzoek tot vrijstelling van het afleggen van een onderwijseenheid van een examen wordt schriftelijk ingediend bij de examencommissie. Bij het verzoek tot vrijstelling wordt vermeld voor welke onderwijseenheden reeds vrijstelling verleend is.
  8. Een besluit over een vrijstelling of over een inpassing wordt zo mogelijk binnen 20 werkdagen na indiening van het verzoek, genomen. Het besluit wordt schriftelijk aan de indiener medegedeeld.
  9. Bij wet verleende vrijstellingen worden door de ingeschrevene schriftelijk gemeld aan de examencommissie.
  10. Ten behoeve van de toelating tot een masteropleiding of tot een groep van masteropleidingen van studenten met een buitenlands universitair bachelordiploma of met een Nederlands universitair bachelordiploma indien dat bachelordiploma geen automatische toegang geeft tot de masteropleiding, stelt de examencommissie een commissie in die in haar naam beslist over de toelating. De commissie bestaat uit twee of meer personen; de examencommissie benoemt in de commissie uitsluitend examinatoren.
  11. Ten behoeve de voorbereiding op besluitvorming in een bijzondere situatie kan de examencommissie een ad hoc commissie instellen, die aan de examencommissie rapporteert.

Artikel 2.4 Instemming vrije opleiding.

1. De examencommissie mandateert de bevoegdheid met een vrije opleiding in te stemmen niet.
2. De examencommissie kan advies vragen aan anderen alvorens een besluit te nemen omtrent het al dan niet instemmen.
3. Een verzoek tot instemming met een vrije opleiding wordt schriftelijk ingediend bij de examencommissie. Het verzoek wordt zo vroeg mogelijk ingediend, maar niet na het moment waarop nog minder dan de helft van het aantal onderwijseenheden afgelegd moet worden.
4. De examencommissie stelt richtlijnen op voor de instemming met een vrije opleiding; de examencommissie kan nadere regels stellen voor de vorm waarin het verzoek gegoten moet worden. De richtlijnen en/of nadere regels worden opgenomen in een bijlage van dit reglement.
5. De examencommissie neemt binnen twee maanden nadat het verzoek is ingediend, een besluit over instemming. Indien de examencommissie tot instemming besluit, geeft de examencommissie daarbij aan tot welke opleiding de vrije opleiding geacht wordt te

behoren. Het besluit van de examencommissie wordt schriftelijk aan de indiener medegedeeld.

Artikel 2.5 Verlenging van geldigheidsduur.

De examencommissie stelt een richtlijn op voor de verlenging van de geldigheidsduur van beoordelingen. De richtlijn wordt opgenomen in een bijlage van dit reglement .

Artikel 2.6 Minor

1. De examencommissie stelt vast welke minoren door studenten van de bacheloropleiding Elektrotechniek gekozen kunnen worden.
2. De examencommissie stelt een richtlijn op voor het goedkeuren van een individuele minor. De richtlijn wordt opgenomen in een bijlage van dit reglement.

Artikel 2.7 Administratieve ondersteuning

1. De examencommissie wordt ondersteund door S&O.
2. S&O ontvangt een afschrift van alle besluiten die door of namens de examencommissie genomen zijn.

Toelichting

Lid 1. Dit is geen regeling maar een vaststelling. Als die niet juist blijkt te zijn, is lid 2 niet van toepassing, hoewel CSA dan wel enkele besluiten zal moeten krijgen.

Artikel 2.8 Quorum.

1. De examencommissie kan slechts besluiten nemen indien het aanwezige aantal leden meer dan de helft bedraagt van het totale aantal leden.
2. Uitsluitend indien het belang van een ingeschrevene dit eist kan in uitzonderingsgevallen van het bepaalde in het vorige lid afgeweken worden.

Artikel 2.9 Stemming.

1. Een besluit van de examencommissie wordt genomen bij gewone meerderheid van stemmen.
2. Indien bij stemming over het slagen van een ingeschrevene de stemmen staken is de ingeschrevene afgewezen.
3. Indien bij stemming over het toekennen van een judicium de stemmen staken wordt het judicium niet toegekend.
4. Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht.

Artikel 2.10 Tekenbevoegdheid.

1. Het getuigschrift, uitgereikt ten bewijze van het met goed gevolg afgelegd hebben van het P-examen, wordt getekend door tenminste één lid van de examencommissie. De bijbehorende cijferlijst wordt getekend door tenminste een lid van de examencommissie.
2. Het getuigschrift uitgereikt ten bewijze van het met goed gevolg afgelegd hebben van het D1-examen, indien ingesteld, wordt getekend door tenminste één lid van de examencommissie. De bijbehorende cijferlijst wordt getekend door tenminste een lid van de examencommissie.
3. Het getuigschrift, uitgereikt ten bewijze van het met goed gevolg afgelegd hebben van het B-, het M- en het D-examen wordt getekend door in ieder geval twee leden van de examencommissie; het getuigschrift kan mede getekend worden door een of meer examinatoren van de eindopdracht. De bijbehorende cijferlijst wordt getekend door tenminste één lid van de examencommissie.

4. Andere getuigschriften of verklaringen die door de examencommissie uitgereikt worden, worden door tenminste één lid van de examencommissie getekend.

Artikel 2.11 Examinatoren

De examencommissie stelt jaarlijks een lijst van examinatoren vast.

Artikel 2.12 Werkbaarheid van het reglement.

De examencommissie evalueert eens per jaar de werking van dit reglement.

HOOFDSTUK 3 REGELS VOOR EXAMENS EN TENTAMENS.

PARAGRAAF 1 REIKWIJDTE

Artikel 3.1 Reikwijdte.

Regels vermeld in dit hoofdstuk zijn de regels die de examencommissie krachtens artikel 7.12 lid 4 van de wet kan vaststellen met betrekking de goede gang van zaken tijdens de tentamens en met betrekking tot in dat verband te nemen maatregelen, alsmede regels met betrekking tot examens die de examencommissie uit hoofde van zijn coördinerende en organiserende functie kan vaststellen.

PARAGRAAF 2 EXAMENS.

Artikel 3.2 Vergaderdata.

1. De examencommissie of, in opdracht van deze, S&O, stelt, met in achtneming van het in de OER bepaalde, jaarlijks de data en tijdstippen vast waarop de examencommissie bijeenkomt ter vaststelling van de uitslag van de examens.
2. De examencommissie of, in opdracht van deze, S&O, deelt de data en tijdstippen mede aan de opleidingsdirecteur en draagt zorg voor de publicatie ervan in het blad van de universiteit waarin de onderwijsmededelingen verschijnen, op de publicatieborden en zo mogelijk via elektronische informatievoorzieningen.

Artikel 3.3 Verzoek tot afgifte van het getuigschrift.

1. Een verzoek tot afgifte van een getuigschrift is gericht aan de examencommissie en wordt schriftelijk ingediend bij S&O in de periodes die door de zorg van S&O gepubliceerd zijn.
2. De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat afgeweken wordt van de vastgestelde aanmeldingsperiode.
3. Terugtrekking van het verzoek is toegestaan, indien dit plaatsvindt uiterlijk een dag voordat de uitslag zou worden vastgesteld.
4. Terugtrekking geschiedt door een mededeling aan S&O.
5. Bij niet-tijdige terugtrekking neemt de examencommissie een besluit omtrent slagen of zakken.

Artikel 3.4 Controle op overige wettelijke verplichtingen.

S&O controleert aan de hand van de lijst met namen van diegenen die door de examencommissie geslaagd zijn verklaard, of aan alle overige wettelijke verplichtingen voor de afgifte van het getuigschrift is voldaan.

Artikel 3.5 Registratie van de uitslag van examens.

1. De examencommissie brengt de uitslag van een examen binnen 5 werkdagen nadat de uitslag vastgesteld is ter kennis van S&O, dat de geëxamineerde hiervan schriftelijk in kennis stelt.
2. S&O draagt zorg voor de registratie van de uitslag van het examen en van de verleende judicia.

3. S&O registreert tevens welke getuigschriften zijn uitgereikt.
4. Uitsluitend het geslaagd zijn voor een examen, alsmede het eventueel verleende judicium, is openbare informatie.

Artikel 3.6 Het getuigschrift, de cijferlijst en de uitreiking.

1. De uitreiking van een getuigschrift geschiedt op een door de examencommissie te bepalen wijze, na overleg met de decaan.
2. Aan de geëxamineerde wordt bij of na de uitreiking van het getuigschrift een afzonderlijke lijst van onderwijseenheden van het examen met hun beoordeling verstrekt. Deze lijst maakt deel uit van het getuigschrift. Reeds met voldoende beoordeelde onderwijseenheden die niet tot het examen behoren worden eveneens op deze lijst vermeld.
3. Het getuigschrift wordt gedateerd op de datum waarop de laatste onderwijseenheid van het betreffende examen met goed gevolg is afgelegd. In afwijking van de voorgaande volzin, kan het getuigschrift gedateerd worden op de datum waarop de examencommissie de uitslag heeft vastgesteld, indien de examinandus zijn verzoek tot afgifte van het getuigschrift heeft ingediend nadat de laatste onderwijseenheid van het examen is afgelegd.
4. Indien de afronding van de laatste onderwijseenheid van een examen gepland was voor 1 september, maar door overmacht niet heeft kunnen plaatsvinden, zal de examencommissie zich op verzoek van de examinerator of examinandus inspannen negatieve gevolgen voor de examinandus te vermijden
5. Het verzoek van de examinerator of examinandus, bedoeld in lid 4, wordt zo snel mogelijk nadat de overmachtsituatie zich heeft voorgedaan, ingediend bij de examencommissie.

PARAGRAAF 3 TENTAMENS.

Artikel 3.7 De plaats van schriftelijke tentamens.

De plaats waar een schriftelijk tentamen wordt afgenomen wordt, onder verantwoordelijkheid van de examencommissie, door S&O vastgesteld in overleg met de zalenbeheerder van de universiteit.

Artikel 3.8 Aanmelding en terugtrekking voor schriftelijke tentamens.

1. De aanmelding voor schriftelijke tentamens geschiedt door het voor gezien tekenen door de studieadviseur van het studieplan van de tentaminandus, zoals vermeld in de OER.
2. Terugtrekking voor een schriftelijk tentamen is toegestaan, indien wijziging van het studieplan plaatsgevonden heeft op de wijze zoals door de OER bepaald.
3. Bij niet-tijdige terugtrekking wordt het tentamen geacht te zijn afgelegd.
4. Indien naar het oordeel van de examinerator sprake is van verontschuldigbare afwezigheid kan de examinerator in afwijking van het in lid 3 bepaalde, besluiten dat het tentamen kan worden afgelegd gedurende een door hem aan te wijzen periode.
5. Indien aanmelding of terugtrekking niet kan geschieden door middel van het studieplan, bepaalt de examencommissie op welke wijze een tentaminandus zich kan aanmelden of terugtrekken.

Artikel 3.9 Schriftelijke tentamens

1. Het afnemen van een schriftelijk tentamen duurt ten hoogste 3.5 uur.

2. Het aantal punten dat maximaal voor een opgave behaald kan worden wordt bij iedere opgave vermeld.

Artikel 3.10 De orde tijdens schriftelijke tentamens.

1. De examinatoren dragen er zorg van dat surveillanten worden aangewezen die erop toezien dat de tentaminering in goede orde verloopt.
2. De tentaminandus is tenminste 5 minuten voor de aanvang van het tentamen aanwezig op de plaats waar het tentamen wordt afgenomen. Indien, naar het oordeel van de surveillant door te laat komen de orde van de tentaminering in gevaar gebracht wordt, kan de surveillant bepalen dat het tentamen niet door de betreffende tentaminandus kan worden afgelegd.
3. De tentaminandus is verplicht zich op verzoek van de surveillant te legitimeren met het bewijs van inschrijving.
4. Aanwijzingen van de surveillant die vlak voor, tijdens of vlak na het tentamen worden gegeven dienen door de tentaminandus te worden opgevolgd.
5. De opgaven mogen door de tentaminandus na afloop van het tentamen mee worden genomen tenzij de examencommissie of de examiner anders heeft beslist.

Artikel 3.11 Tijdstippen en plaats van mondelinge tentamens

1. Indien de OER bepaalt dat een onderwijseenheid van een bacheloropleiding mondeling getentamineerd wordt, zijn data en momenten van het tentamen vastgelegd in het tentamenrooster als bedoeld in de OER.
2. In andere gevallen stelt de examiner datum, tijdstip en plaats van een mondeling tentamen vast, na overleg met de tentaminandus, tenzij de examiner tevoren aangegeven heeft op welke data en tijdstippen een mondeling afgelegd kan worden.

Artikel 3.12 Aanmelding en terugtrekking voor mondelinge tentamens.

1. In de gevallen bedoeld in artikel 3.11 lid 2, dient degene die een mondeling tentamen van een onderwijseenheid van een bacheloropleiding wenst af te leggen, daartoe een verzoek in bij de examiner of examinatoren. Het verzoek moet ondersteund worden door de studieadviseur. De examiner beslist over het verzoek.
2. Terugtrekking voor een mondeling tentamen is toegestaan indien dit geschiedt door een mededeling aan de examiner of examinatoren, uiterlijk op de dag voorafgaande aan de dag waarop het tentamen zou worden afgenomen.
3. Bij niet-tijdige terugtrekking en bij afwezigheid wordt het tentamen geacht te zijn afgelegd.
4. Indien naar het oordeel van de examiner of examinatoren sprake is van verontschuldigbare afwezigheid kan de examiner in afwijking van het in lid 3 bepaalde, besluiten dat het tentamen kan worden afgelegd gedurende een door hem aan te wijzen periode.

Artikel 3.13 Duur mondelinge tentamens

Het afnemen van een mondeling tentamen duurt ten hoogste 1.5 uur.

Artikel 3.14 Vragen en opgaven.

1. De vragen en opgaven van een tentamen gaan de tevoren bekend gemaakte bronnen waaraan de tentamenstof is ontleend niet te buiten. Deze bronnen worden voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt, in hoofdzaak bekend gemaakt. Uiterlijk een maand voor afname van het tentamen wordt de omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
2. Het tentamen representeert de onderwijsdoelen naar inhoud en vorm.

3. De vragen en opgaven zijn zodanig dat een tentaminandus, naar redelijke maatstaven gemeten, gedurende de vastgestelde duur van het tentamen voldoende tijd hebben de vragen en opgaven correct te beantwoorden.
4. Indien bij of na het afnemen van een tentamen blijkt dat zich problemen voordoen of voorgedaan gedaan hebben ten aanzien van de voorgaande leden van dit artikel, overlegt de examinator met de examencommissie over de te nemen maatregelen. De examencommissie stelt eventuele maatregelen vast.

Artikel 3.15 De beoordeling van een tentamen.

1. De beoordeling van een tentamen wordt uitgedrukt in een geheel getal lopend van 1 t/m 10, met de volgende betekenis:

1	zeer slecht	6	voldoende
2	slecht	7	ruim voldoende
3	zeer onvoldoende	8	goed
4	onvoldoende	9	zeer goed
5	net niet voldoende	10	uitmuntend

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie, op voorstel van de examinator, toestaan dat de beoordeling geschiedt door andere kwalificaties die tenminste het onderscheid tussen voldoende en onvoldoende aangeven.
3. Een tentaminandus is geslaagd voor een tentamen indien de beoordeling 6 of hoger is dan wel de kwalificatie "voldoende" of beter is.
4. De beoordeling van een schriftelijk tentamen geschiedt zo mogelijk aan de hand van tevoren vastgestelde en eventueel naar aanleiding van de correctie bijgestelde normen.
5. De beoordeling van een tentamen is zodanig dat de getentamineerde kan nagaan hoe de uitslag van het tentamen tot stand is gekomen.
6. Indien de beoordeling als bedoeld in lid 1 tot stand komt aan de hand van beoordelingen van onderdelen, geschiedt een eventueel noodzakelijke afronding naar boven indien de eindbeoordeling op een halve punt of hoger zou uit komen en naar beneden indien dit niet het geval is.
7. Indien voor het afnemen van een tentamen meer dan een examinator aangewezen is, wijzen deze examinatoren een eerste examinator aan. De eerste examinator draagt er zorg voor dat de examinatoren op grond van zo goed mogelijk gelijke normen beoordelen. In geval van meningsverschillen tussen de examinatoren beslist de eerste examinator.

Artikel 3.16 Controle op vereiste voorkennis.

1. Indien de OER bepaalt dat het met goed gevolg afgelegd hebben van een tentamen voorwaarde is voor het afleggen van een ander tentamen, controleert de examinator van dat andere tentamen of aan deze voorwaarden voldaan is.
2. Indien niet aan deze voorwaarden voldaan is, wordt geen beoordeling van het betreffende onderdeel gegeven, tenzij de examinator anders beslist.

Artikel 3.17 Toelating tot postpropedeutische onderwijseenheden

De examencommissie kan, op schriftelijk gemotiveerd verzoek van een ingeschrevene, ondersteund door de studieadviseur, vaststellen dat de ingeschrevene ontheffing krijgt van de

eisen die in de OER vermeld staan voor tentaminering in postpropedeutische onderwijseenheden indien het propedeutisch examen nog niet gehaald is. De examencommissie kan, indien ontheffing verleend wordt, daarbij een termijn aangeven waarbinnen het propedeutische examen gehaald moet zijn, of waarbinnen een door haar vastgestelde hoeveelheid studiepunten gehaald moet zijn.

Artikel 3.18 De taal waarin een tentamen afgenomen wordt.

1. De tentamens over onderwijseenheden van bacheloropleidingen worden afgenomen in het Nederlands. Op voorstel van een examinerator kan de examencommissie, met in acht name van de Gedragscode Voertalen van de universiteit, besluiten, dat een of meer onderwijseenheden in een andere taal getentamineerd worden. De examencommissie kan daarbij besluiten dat het tentamen, al of niet op verzoek van een tentaminandus, ook in het Nederlands afgelegd kan worden.
- 2.a. Op verzoek van een tentaminandus om een of meer tentamens in één van de bacheloropleidingen in een andere taal dan het Nederlands te mogen afleggen, besluit de examinerator van de betreffende onderwijseenheid. Het verzoek wordt ingediend tenminste 2 maanden voordat het tentamen zal plaatsvinden.
  - b. De examinerator beslist binnen veertien dagen na ontvangst van het verzoek. De beslissing kan voor veertien dagen verdaagd worden, in welk geval de examinerator de tentaminandus daarvan binnen de in de vorige volzin genoemde termijn schriftelijk op de hoogte stelt.
  - c. Een besluit het verzoek af te wijzen wordt niet genomen dan nadat de tentaminandus in de gelegenheid gesteld is te worden gehoord.
  - d. De motieven waarop een afwijzende beslissing gebaseerd is, worden schriftelijk of mondeling aan de tentaminandus medegedeeld.
3. In afwijking van de voorgaande leden worden tentamens die tot masteropleidingen behoren in het Engels afgenomen. In bijzondere situaties kan de examencommissie toestaan dat zo'n tentamen ook in het Nederlands afgenomen kan worden.
4. De examencommissie stelt richtlijnen op voor de mate van beheersing van de Nederlandse taal voor zover het de toelating tot tentamens en examens van een bacheloropleiding betreft en voor de mate van beheersing van de Engelse taal voor zover het een masteropleiding betreft. De richtlijnen worden opgenomen in een bijlage bij dit reglement.

Artikel 3.19 Registratie van de uitslag van een tentamen.

1. Binnen 5 werkdagen nadat de examinerator het bewijsstuk van de beoordeling van een tentamen aan de getentamineerde uitgereikt heeft, brengt de examinerator de uitslag ter kennis van S&O.
2. S&O controleert de registratie van de uitslagen van de tentamens. Indien registratie niet heeft plaatsgevonden, registreert S&O zelf de uitslag.
3. Over geregistreerde individuele gegevens omtrent de uitslag van tentamens worden aan anderen dan de getentamineerde, de leden van de examencommissie, de studieadviseur, de mentor, de opleidingsdirecteur, de studentendecaan, het college van beroep voor de examens en anderen die bij of krachtens de wet recht op deze gegevens hebben dan wel hun functie niet kunnen uitoefenen zonder over deze gegevens te beschikken, geen mededelingen gedaan, tenzij de getentamineerde hiervoor toestemming heeft gegeven.

Artikel 3.20 Termijnen en periodes.

Bij de in dit reglement vermelde termijnen en periodes worden niet meegeteld de periodes waarin de universiteit gesloten is, alsmede de periodes gedurende de academische vakanties waarin een examinator vakantie opneemt.

PARAGRAAF 4. TENTAMINERING VAN PRAKTISCHE OEFENINGEN**Artikel 3.21 Tentaminering van praktische oefeningen.**

1. De beoordeling van de eindopdracht van een bacheloropleiding geschiedt door tenminste één examinator.
2. De beoordeling van de eindopdracht van een ongedeelde opleiding of van een masteropleiding geschiedt door tenminste twee examinatoren.
3. De tentaminering van praktische oefeningen geschiedt overigens zoveel mogelijk in overeenstemming met het in paragraaf 3 bepaalde.

PARAGRAAF 5. FRAUDE**Artikel 3.22 Fraude**

1. In het kader van het afleggen van schriftelijke en mondelinge tentamens, van het verrichten van te beoordelen werk bij practica, projecten of opdrachten, of bij welke vorm van tentaminering ook, dient de student eigen en origineel werk in te leveren.
2. Onder fraude wordt in ieder geval ook verstaan:
  - het bedriegen van de examinator of pogingen daartoe.
  - bij schriftelijke tentamens het gebruik van studiemateriaal als boeken, dictaten, eigen aantekeningen en dergelijke, in geschreven of elektronische vorm, of in welke andere vorm dan ook, en andere hulpmiddelen zoals rekenmachines, tenzij expliciet toegestaan door de examinator. Deze toestemming moet uiterlijk 2 maanden voordat het tentamen plaatsvindt bekend gemaakt zijn; bij de toestemming wordt vermeld welke hulpmiddelen toegestaan zijn.
  - kopiëren van werk van anderen. Citaties zijn toegestaan, mits als zodanig herkenbaar.
  - het gelegenheid geven tot frauderen aan anderen.
3. Indien de examinator of surveillant bij of na het afleggen van een tentamen een gemotiveerd vermoeden van fraude heeft, meldt de examinator of surveillant dit schriftelijk aan de examencommissie. De examencommissie hoort in dat geval zowel de examinator of de surveillant als de tentaminandus. De examencommissie stelt vast of van fraude sprake is of niet.
Door de melding van de examinator of surveillant, wordt het vaststellen van de beoordeling van het tentamen opgeschort voor een termijn die loopt tot het moment waarop de examencommissie vastgesteld heeft of van fraude sprake is of niet.
4. Ingeval de examencommissie bij een tentaminandus voor de eerste keer fraude vaststelt, verklaart de examencommissie het betreffende tentamen geheel of gedeeltelijk ongeldig, en wordt de tentaminandus uitgesloten van tentamens in de betreffende onderwijseenheid voor een half jaar, gerekend vanaf het moment waarop het tentamen waarbij de fraude gepleegd is, afgelegd is.

Indien de examencommissie bij een tentaminandus voor de tweede keer fraude vaststelt,

verklaart de examencommissie het betreffende tentamen ongeldig en stelt vast dat de tentaminandus gedurende een termijn van een half jaar uitgesloten is van alle tentamens en examens die tot de opleiding of opleidingen behoren waar hij ten tijde van de fraude voor ingeschreven was. De termijn van een half jaar gaat in op het moment waarop het tentamen waarbij de fraude gepleegd is, afgelegd is,

Indien de examencommissie bij een tentaminandus voor de derde keer fraude vaststelt, wordt het betreffende tentamen ongeldig verklaard, en stelt de examencommissie vast dat de tentaminandus geen enkel tentamen of examen binnen de universiteit af kan leggen gedurende een periode van één jaar, gerekend vanaf het moment waarop het tentamen waarbij de fraude gepleegd is, afgelegd is.

5. De examencommissie stelt de tentaminandus schriftelijk op de hoogte van de vaststelling of sprake is van fraude of niet; indien sprake is van fraude geeft de examencommissie aan wat de consequenties zijn indien wederom fraude gepleegd wordt.
6. Indien de examencommissie vastgesteld heeft dat van fraude sprake was, registreert de examencommissie de vaststelling en stuurt S&O een afschrift van het besluit.
7. Besluiten over fraude en eventuele informatie de daaraan ten grondslag liggende motivatie zijn vertrouwelijk.

Toelichting

Volgens de WHW (art 7.12 lid 4 kan de examencommissie in geval van fraude een student het recht ontnemen een of meer daarbij aan te wijzen tentamens of examens aan de instelling af te leggen. De examencommissie moet daarbij wel de normale regels van redelijkheid en proportionaliteit in acht nemen. Dit artikel legt vast hoe dit wetsartikel gehanteerd wordt.

Lid 1 is het kapstokartikel. Lid 2 verduidelijkt wat in ieder geval ook onder fraude verstaan wordt. Normaal zal de toestemming voor gebruik van bepaalde hulpmiddelen in Teletop/blackboard gemeld worden. Als er niets staat, mogen dus geen hulpmiddelen gebruikt worden.

In lid 3 is het opstarten van de procedure weergegeven, inclusief de opschortende werking met betrekking tot de correctietermijn.

Lid 4 regelt de handelwijze van de examencommissie: een drietrapsproces met strengere straffen naarmate bij dezelfde student vaker fraude vastgesteld wordt.

Bij de eerste keer dat fraude vastgesteld wordt, kan de examencommissie het tentamen geheel of gedeeltelijk ongeldig verklaren. Indien bijvoorbeeld bij een deel van een tentamen, dat in opdrachtvorm uitgevoerd is, fraude geconstateerd wordt, kan de examencommissie het betreffende onderdeel ongeldig verklaren, maar toestaan dat de rest van het tentamen wel gecorrigeerd wordt waarbij voor het ongeldig verklaarde deel 0 punten gegeven wordt. Als niet vastgesteld kan worden dat er bij slechts een deel van het tentamen gefraudeerd is, wordt het gehele tentamen ongeldig verklaard. Voorts wordt de tentaminandus voor een half jaar uitgesloten van de tentamens over het vak.

Bij de tweede keer mag hij gedurende een half jaar geen enkel tentamen of examen doen dat tot de opleiding behoort. Als opleiding wordt gedefinieerd de opleiding of opleidingen waar betrokkene ten tijde van het begaan van de fraude voor was ingeschreven. Tentamens die niet tot de opleiding behoren, mogen wel gedaan worden, maar tellen dus niet mee als EC's in de opleiding. Er kunnen ook geen examens van de opleiding afgelegd worden. Een student mag wel onderwijs volgen en mag ook bij een opdracht begeleid worden.

Bij de derde keer wordt de maximale straf opgelegd: uitsluiting van alle tentamens en examens aan de universiteit gedurende één jaar.

HOOFDSTUK 4 RICHTLIJNEN EN AANWIJZINGEN

PARAGRAAF 1 REIKWIJDTE

Artikel 4.1 Reikwijdte.

Onder richtlijnen en aanwijzingen vermeld in dit hoofdstuk worden verstaan de richtlijnen en aanwijzingen die de examencommissie kan geven krachtens artikel 7.12 lid 4 van de wet.

PARAGRAAF 2 RICHTLIJNEN.

Artikel 4.2 Richtlijnen voor examinatoren.

Als richtlijnen voor examinatoren gelden:

- het bepaalde in artikel 3.13 omtrent de duur van mondelinge tentamens
- het bepaalde in artikel 3.15 lid 4 omtrent de normen bij beoordelingen.

PARAGRAAF 3 AANWIJZINGEN.

Artikel 4.3 Aanwijzingen voor examinatoren

Als aanwijzingen voor examinatoren gelden:

- het bepaalde in artikel 3.9 lid 1 omtrent de duur van schriftelijke tentamens
- het bepaalde in artikel 3.9 lid 2 omtrent het vermelden van het aantal punten per opgave
- het bepaalde in artikel 3.10 lid 1 omtrent surveillance,
- het bepaalde in artikel 3.14 omtrent vragen en opgaven,
- het bepaalde in artikel 3.15 lid 1 en 2 omtrent de weergave van beoordelingen,
- het bepaalde in artikel 3.15 lid 5 omtrent de reconstrueerbaarheid van de beoordeling.
- het bepaalde in artikel 3.15 lid 6 omtrent de afronding van de beoordeling,
- het bepaalde in artikel 3.15 lid 7 omtrent meerdere examinatoren,
- het bepaalde in artikel 3.16 omtrent de vereiste voorkennis,
- het bepaalde in artikel 3.17 lid 3,4,5,6 omtrent de taal waarin een tentamen wordt afgenomen,
- het bepaalde in artikel 3.18 lid 1 omtrent de termijn waarbinnen de examiner S&O op de hoogte stelt van de uitslag.

PARAGRAAF 4. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 4.5 Sancties

1. Indien een examiner zich niet houdt aan de bepalingen in de OER of in dit reglement, kan de examencommissie sancties ten aanzien van de beoordeling dan wel tegen de betreffende examiner treffen, voor zover deze bepalingen binnen de bevoegdheden van de examencommissie liggen. In het bijzonder kan de examencommissie, uitsluitend in dat geval, besluiten een eigen onderzoek in te stellen op grond van haar wettelijke bevoegdheid.
2. Indien een examiner zich niet houdt aan de bepalingen in de OER of in dit reglement, kan de examencommissie sancties tegen de betreffende examiner voorstellen aan de decaan of de opleidingsdirecteur.

HOOFDSTUK 5 RELATIE MET DECAAN EN OPLEIDINGSDIRECTEUR; OPENBAARHEID

Artikel 5.1 Aanwezigheid opleidingsdirecteur.

De opleidingsdirecteur kan de vergaderingen van de examencommissie bijwonen.

Artikel 5.2 Overleg sancties

De sancties bedoeld in artikel 4.5 lid 1 worden niet geëffectueerd dan na overleg met de decaan of de opleidingsdirecteur.

Artikel 5.3 Openbaarheid.

De vergaderingen van de examencommissie zijn niet openbaar, tenzij de examencommissie anders beslist.

HOOFDSTUK 6 SLOTBEPALINGEN

Artikel 6.1 Citeertitel.

Dit reglement kan worden aangehaald als het Reglement Examens Elektrotechniek .

Artikel 6.2 Vaststelling.

Dit reglement is vastgesteld door de examencommissie op 28 april 2009

Artikel 6.3 Wijziging van dit reglement.

1. Geen wijzigingen van dit reglement vinden plaats die van toepassing zijn op het lopende studiejaar tenzij de belangen van ingeschrevenen hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
2. Wijzigingen in dit reglement hebben plaatsgevonden in de volgende artikelen en zijn door de examencommissie vastgesteld op de daarbij vermelde data:

ARTIKEL	DATUM		INHOUD
	Vaststelling	Ingangsdatum	
Bijlage H	260809	010909	Toelating TN-ers en AT-ers tot Mechatronics

Artikel 6.4 Onvoorziene omstandigheden en hardheidsclausule.

1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de examencommissie.
2. Indien toepassing van dit reglement in bijzondere gevallen tot kennelijke onbillijkheden jegens een ingeschrevene zou leiden, kan de examencommissie besluiten van dit reglement af te wijken.

Artikel 6.5 Openbaarmaking.

1. De examencommissie draagt zorg voor de openbaarmaking van dit reglement inclusief de besluiten en richtlijnen die de examencommissie krachtens dit reglement vastgesteld heeft.
2. Het reglement inclusief de besluiten en richtlijnen die de examencommissie krachtens dit reglement vastgesteld heeft, is in ieder geval ter inzage bij S&O, en de leerstoeladministraties.
3. In de Leidraad wordt een beknopte weergave van de voor een ingeschrevene belangrijkste artikelen uit dit reglement opgenomen, alsmede van de belangrijkste besluiten en richtlijnen die de examencommissie krachtens dit reglement vastgesteld heeft.

Artikel 6.5 Inwerkingtreding.

Dit reglement treedt in werking op 1 september 2009.

BIJLAGE A Zak/slaagrichtlijnen

A1. Zak/slaagrichtlijn Propedeuse

Deze richtlijn is door de examencommissie vastgesteld op 28 april 2009

De hoofdregels voor de propedeuse zijn:

- I Alle onderdelen voldoende (beoordeling 6 of meer) betekent: geslaagd
- II Onvoldoende cijfers 4 en 5 zijn onder nader te noemen voorwaarden te compenseren
- III. Er mogen maximaal twee 5-en voorkomen, of één 4.
- IV De examenonderdelen zijn in clusters gegroepeerd en er mag hoogstens één onvoldoende per cluster voorkomen, die op zijn beurt niet lager dan 4 mag zijn.

1. De compensatie

- Het normpuntentotaal is (minimum voldoende)* (EC van propedeuse) =360³
- Het puntentotaal is de som over alle onderwijseenheden van de producten van de beoordeling N_i en het aantal EC_i van de onderwijseenheid:

$$Puntentotaal = \sum_i N_i * EC_i$$

- Het totaal aantal minpunten als gevolg van onvoldoende beoordelingen O_i voor onderwijseenheden is:

$$Minpunten = \sum_i O_i * EC_i$$

- Onvoldoende beoordelingen zijn gecompenseerd indien tegenover de minpunten extra pluspunten staan conform onderstaande tabel

Aantal minpunten	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Minimum extra pluspunten	0	1	1	2	3	4	6	8	11	15	18	24	30	35
Puntentotaal voor slagen	360	361	361	362	363	364	366	368	371	375	378	384	390	395

De tabel moet zo gelezen worden (als voorbeeld de laatste kolom) dat als het aantal minpunten meer is dan bijvoorbeeld 12 maar hoogstens gelijk is aan 13 er dan een extra compensatie moet zijn van 35 punten of meer, zodat het puntentotaal nodig voor slagen 395 of meer moet zijn.

2. De clusters zijn:

Cluster wiskunde vakken

151012 Calculus I

151010 Lineaire structuren

151104 Calculus II

Cluster Informatica vakken

211017 Inleiding Objectgeoriënteerd Programm

213001 Basisbegrippen digitale techniek

Cluster Elektrotechniek vakken

121158 Intro Elektronica en Elektrotechniek

121005 Netwerkanalyse

³ Bij minimum voldoende=6, en bij EC propedeuse=60 (dat laatste hoeft door overgangsregelingen niet per se het geval te zijn)

- 121001 Elektronische basisschakelingen
- 121003 Elektronische functies

Cluster Fysicavakken

- 121007 Theorie van EM-velden
- 121008 Practicum elektromagnetische veldtheorie

Cluster Practica

- 121160 Practicum IntroE & E
- 121161 Practicum MiNa
- 121164 Practicum elektronische basisschakelingen
- 121004 Practicum elektronische functies
- 121035 Mid P-project
- 121036 Eind P-project

De EC's behorende bij de onderwijseenheden zijn gelijk aan die wel op de propedeuse lijst voorkomen

A2 Zak/slaag richtlijn Bachelor examen

Deze richtlijn is door de examencommissie vastgesteld in februari 2000.

De kandidaat is voor het bachelorexamen van de opleiding Elektrotechniek geslaagd:

- indien betrokkene voor het propedeutisch examen geslaagd is én
- indien betrokkene alle onderdelen van de postpropedeutische fase met een voldoende (zes of hoger) afgerond heeft, dan wel,
- indien hoogstens één onderwijseenheid van de postpropedeutische studiefase, niet zijnde een practicum of project, niet lager dan met een 5 (vijf) beoordeeld is en het ongewogen gemiddelde van de beoordelingen van alle postpropedeutische onderdelen 6,5 of hoger bedraagt. Indien in dit geval het gemiddelde lager is dan 6,5 beslist de examencommissie.

In alle andere gevallen is de kandidaat afgewezen.

A3 Zak/slaagregeling D- en masterexamen

Een kandidaat is voor het *D-examen* geslaagd indien aan elk van de volgende voorwaarden voldaan is:

- het propedeutisch diploma is behaald
- men is geslaagd voor het D1-examen
- alle onderdelen behorend tot de post D1-fase zijn met 6 of hoger beoordeeld

Een kandidaat is voor een *masterexamen* geslaagd dan en slechts dan indien alle onderdelen van het masterexamen met goed gevolg afgelegd zijn.

A4 Zak/slaagrichtlijn D1-examen

Onderstaande zak/slaagrichtlijn is geldig voor het D1-examen van het 5-jarige major-

minorprogramma dat in september 99 van start gaat, en is door de examencommissie vastgesteld op 29 juni 1999. De verandering houdt in dat ook voor de individuele onderzoekopdracht geen 5 gehaald mag zijn. Alvorens deze richtlijn toe te passen wordt eerst de compensatieregeling tussen Dynamische Systemen en Mechanica & Transductietechniek toegepast.

Een student is voor het D1-examen geslaagd indien alle onderdelen met een voldoende beoordeeld zijn. Indien naar het oordeel van de examencommissie voldoende compensatie aanwezig is, kan een kandidaat, na toepassing van compensatieregeling Dynamische Systemen en Mechanica & transductietechniek, voor het D1-examen geslaagd verklaard worden met één beoordeling 5, die niet voor het onderdeel D1-project en ook niet voor het onderdeel Individuele Onderzoekopdracht behaald mag zijn. In de overige gevallen is de kandidaat afgewezen.

Onderstaande richtlijn heeft betrekking op het D1-examen van het 5-jarige programma dat in september 94 gestart is en is door de examencommissie vastgesteld op 18 april 1995.

Een student is voor het D1-examen geslaagd indien alle onderdelen met een voldoende beoordeeld zijn. Indien naar het oordeel van de examencommissie voldoende compensatie aanwezig is kan een kandidaat voor het D1-examen geslaagd verklaard worden met één beoordeling 5, die niet voor het onderdeel D1-project behaald mag zijn. In de overige gevallen is de kandidaat afgewezen.

Onderstaande richtlijn heeft betrekking op het D1-examen van het 4-jarige programma dat in september 92 van start gegaan is, en is door de examencommissie herbevestigd op 22 november 1993.

Indien naar het oordeel van de examencommissie voldoende compensatie aanwezig is, kan een kandidaat voor het D1-examen geslaagd verklaard worden met één beoordeling 5. In de overige gevallen wordt de kandidaat afgewezen.

A5 Compensatie regeling Dynamische systemen en Mechanica & Transductietechniek

Deze regeling is door de examencommissie vastgesteld op 8 oktober 1997

Alvorens de bestaande zak/slaagrichtlijn toegepast wordt, wordt, uitsluitend ten behoeve van de beslissing omtrent slagen of zakken voor het D1-examen, de volgende compensatieregeling tussen de vakken 1241650 Dynamische Systemen en 1228160 Mechanica en Transductietechniek gehanteerd:

- a1. Indien voor beide vakken een beoordeling 4 of hoger behaald is, worden de beoordelingen voor beide vakken gemiddeld volgens (weging conform aantal studiepunten):
(2*beoordeling Dyn.Syst.+2*beoordeling Mech./Transd.)/4 , waarna naar boven afgerond wordt, d.w.z. dat gemiddelden die precies op een halve punt uitkomen, naar het eerstvolgende hogere gehele getal afgerond worden;
- a2. Voor de groep studenten met afgeronde HBO-vooropleiding die vrijstelling heeft voor het onderdeel Mechanica van het vak 1228160, worden de beoordelingen van beide vakken gemiddeld volgens (weging conform feitelijk aantal studiepunten):
(2*beoordeling Dyn.syst.+1*beoordeling Mech/Transd.)/3 waarna eveneens naar boven toe afgerond wordt.

- b. Het aldus ontstane gemiddelde wordt, uitsluitend ten behoeve van de beslissing omtrent slagen of zakken voor het D1-examen, door de examencommissie beschouwd als vervanging van de beoordelingen voor de vakken 1241650 Dynamische Systemen en 1228160 Mechanica en Transduktietechniek.

Toelichting.

Deze regeling is in overeenstemming met de regeling die praktisch gesproken voor de splitsing door de docenten gehanteerd werd. Indien voor het deel Mechanica een vrijstelling verkregen is wordt het eindcijfer voor het vak Mechanica en Transduktietechniek bepaald door de beoordeling van het deel Transduktietechniek.

Consequentie van de splitsing is dat op een cijferlijst van het D1-examen een 4 kan voorkomen terwijl de kandidaat wel voor het D1-examen geslaagd is. Een beoordeling 3 of lager voor één van de twee onderhavige vakken is volgens bovenstaande regeling niet compenseerbaar.

De bestaande zak/slaagrichtlijn voor het D1-examen houdt in dat men geslaagd is voor het D1-examen als alle onderdelen van het D1-examen met voldoende beoordeeld zijn en dat men met één beoordeling 5, mits niet voor het D1-project, kan slagen indien er naar het oordeel van de examencommissie voldoende compensatie is; in de overige gevallen is men afgewezen.

De regeling is uitsluitend geldig voor het D1-examen van de ongedeelde opleiding, niet voor het bachelor examen

A6 Compensatieregeling Meet- en Regeltechniek

Deze regeling is vastgesteld door de examencommissie op 30 oktober 2000

Voor studenten van de lichten 97 en ouder die van het oude 5 jarige programma (geldig vanaf september 94) naar het nieuwe major-minor programma (geldig vanaf september 99) overgestapt zijn geldt met betrekking tot de opsplitsing van het oriëntatievak Meet- en Regeltechniek in Regeltechniek en Digitale Regeltechniek het volgende:

Uitsluitend ten behoeve van het vaststellen van de uitslag van het D1-examen, bepaalt de examencommissie aan de hand van de deelcijfers van het Oriëntatievak of de cijfers voor de vakken Regeltechniek en Digitale Regeltechniek, het eindcijfer voor het vak op de wijze zoals dat eerder door de examinator vastgesteld was, te weten:

- * het cijfer voor het 1e deel of Regeltechniek moet 5 of hoger zijn.
- * de cijfers voor beide delen worden gemiddeld waarbij een halve punt naar boven afgerond wordt indien het cijfer voor het 1e deel of Regeltechniek het hoogste is, en naar beneden indien het cijfer voor het 1e deel of Regeltechniek het laagste is.

Toelichting

Bij de overgang naar het Major-minor programma is het oude oriëntatievak Meet- en Regeltechniek van 4 SP op gesplitst in 2 afzonderlijke vakken: Regeltechniek en Digitale regeltechniek. Voor degenen die naar het Major-minor overgestapt zijn en het oriëntatievak nominaal hadden kunnen doen (lichten 97 en ouder) zou deze opsplitsing een verzwaaring van de zak/slaagregeling voor het D1-examen betekend hebben. Aangezien de intentie van de major-minor-overgangsregeling was dat studenten door overstap naar het Major-minor programma niet benadeeld zouden worden, heeft de examencommissie deze compensatieregeling vastgesteld; de regeling is conform de regeling die de examinatoren

hanteerden voor het vaststellen van het eindcijfer voor het oriëntatievak op basis van de deelresultaten van de beide onderdelen .

A7 Zak/slaagrichtlijn HBO-ers

Deze richtlijn is door de examencommissie vastgesteld op 15 april 1996.

Studenten met een afgeronde HBO-vooropleiding die het speciale programma voor Hbo-ers volgen zoals dat bestaat sinds september 95, kunnen slechts voor het P-examen, het D1-examen of het D-examen slagen indien alle onderdelen met een voldoende afgerond zijn.

BIJLAGE B Richtlijnen Cum laude

B1 Propedeutisch examen

Onderstaande richtlijn is door de examencommissie vastgesteld op 28 april 2009

Het propedeutisch examen kan met het predicaat "met lof" afgelegd worden. Als richtlijn voor het verstrekken van dit predicaat geldt:

- het p-examen is in of binnen 1 jaar behaald
- het cijfergemiddelde is 8,0 of hoger waarbij vrijstellingen en voldoende beoordelingen die niet cijfermatig zijn, niet meegerekend worden
- alle onderdelen zijn met 6 of hoger beoordeeld
- er zijn niet meer dan 3 vrijstellingen verleend.

De termijn waarbinnen het p-examen gehaald is wordt bepaald door het moment van eerste inschrijving voor de bacheloropleiding, en de datum waarop het laatste onderdeel van de propedeuse is afgelegd.

B2 Doctoraal-examen

Onderstaande richtlijn is door de examencommissie herbevestigd op 28 april 2009

Het D-examen kan met het predicaat "met lof" afgelegd worden. Als richtlijn voor het verstrekken van dit predicaat geldt:

1. De beoordeling van de eindopdracht moet 8 of hoger zijn.
2. Het gewone gemiddelde over de beoordelingen van alle onderdelen van de laatste twee programmajaren moet 8.0 of hoger zijn. De beoordelingen met cijfer 7 of lager dienen naar het oordeel van de examencommissie evenwichtig verdeeld te zijn.
3. Het doctoraalexamen moet in of binnen de volgende termijn behaald zijn:

Voor reguliere studenten in een 5-jarig programma ⁴	6.0 jaar
--	----------

Andere studenten	examencommissie beslist
------------------	----------------------------

4. Alle gegevens moeten uiterlijk tijdens de examencommissievergadering waarin de uitslag vastgesteld wordt aan de examencommissie bekend zijn.

Vrijstellingen worden bij het bepalen van het cijfergemiddelde niet meegeteld; het aantal cijfers waarover gemiddeld wordt moet 8 of meer zijn. Cijfers voor onderdelen van de eerste 3 jaar spelen geen rol, cijfers voor extra vakken evenmin. Het al of niet toekennen van het predicaat is nooit een automatisme; de examencommissie kan altijd, in positieve of negatieve zin, van deze richtlijnen afwijken.

B3 Bachelor-examen

Onderstaande richtlijn is door de examencommissie vastgesteld in februari 2002 en gewijzigd op 28 april 2009

De kandidaat krijgt het bachelor's diploma "met lof" uitgereikt als aan elk van de

---

⁴ Er zijn geen HBO-ers in het ongedeelde programma die nog in aanmerking zouden kunnen komen voor een cum

volgende voorwaarden voldaan is:

- de studieduur is niet langer dan 3,5 jaar geweest
- de studieduur is gedefinieerd als de periode gelegen tussen het moment van eerste inschrijving voor de bacheloropleiding en de datum waarop het laatste onderdeel van de bacheloropleiding is afgelegd.
- het gewone gemiddelde over alle beoordelingen van de onderdelen van de postpropedeutische studiefase is 8,0 of hoger, waarbij over 14 of meer van de onderdelen gemiddeld moet kunnen worden
- geen van de onderdelen van de postpropedeutische fase is met een onvoldoende beoordeeld
- de beoordeling van de eindopdracht is 8 of hoger.

Indien de termijn van 3,5 jaar overschreden is, en indien het meerdere door excuseerbare gronden, schriftelijk door de mentor of studieadviseur onderbouwd, ontstaan is, kan de examencommissie besluiten het judicium toch toe te kennen

Toelichting op de met-lof-regeling:

Onder de studieduur wordt verstaan de tijdsduur die verlopen is tussen de datum van eerste inschrijving, en de datum waarop het laatste onderdeel is getentamineerd. Als er teveel vrijstellingen of niet-numerieke beoordelingen zijn wordt geen predicaat vastgesteld. Het halve jaar overschrijding van de nominale termijn wordt gezien als vertraging die niet gemotiveerd hoeft te worden; alleen het meerdere moet gemotiveerd worden, dus als een student 4 jaar over de studie gedaan heeft, moet er een half jaar vertraging onderbouwd kunnen worden. Deze verscherping van de interpretatie is vastgesteld op 28 april 2009

B4 Master examen

Onderstaande richtlijn is door de examencommissie vastgesteld op 12 december 2003 en gewijzigd op 28 april 2009

De examencommissie kan aan het masterexamen het predicaat met lof verbinden indien het masterexamen met uitzonderlijke prestaties in korte tijd behaald wordt. Als richtlijn voor toekenning van het predicaat geldt dat aan elk van de volgende voorwaarden voldaan moet zijn:

- (i) het gewone gemiddelde van de beoordelingen over alle onderwijseenheden van het masterprogramma, moet 8,0 of hoger zijn; vrijstellingen, niet-numerieke beoordelingen, en beoordelingen van onderwijseenheid die niet tot het programma behoren worden niet bij de berekening van het gemiddelde betrokken. Het aantal cijfers waarover gemiddeld wordt moet 8 of hoger zijn.
- (ii) de beoordeling van de eindopdracht moet 8,0 of hoger zijn
- (iii) ter bepaling van het tempo wordt de volgende berekening gehanteerd:
  - vanaf de datum van het laatste tentamenbriefje wordt teruggekeken over een periode gelijk aan de nominale duur van het masterprogramma,
  - de nominale duur wordt bepaald door het aantal studiepunten dat daadwerkelijk in het master programma gedaan moet worden (het nominale aantal studiepunten), waarbij 5 ECTS-eenheden per maand als norm gerekend wordt;

- in de nominale duur moet 85% of meer van het nominale aantal studiepunten van het programma gehaald zijn; de behaalde studiepunten moet deel uitmaken van een nog door de student af te leggen bachelorexamen of van het master-examen Electrical Engineering; de studiepunten van extra vakken kunnen, indien zij naar het oordeel van de examencommissie op masterniveau staan, ook als prestatie aangemerkt worden
- (iv) de hoogte van de beoordelingen moet naar het oordeel van de examencommissie evenwichtig verdeeld zijn.
- (v) Indien het tempo bedoeld in (iii) niet gehaald is, en indien de ontbrekende studiepunten door excuseerbare gronden, door de mentor of studieadviseur onderbouwd, ontstaan zijn, kan de examencommissie besluiten het judicium toch toe te kennen

Het toekennen van “met lof” is nooit een automatisme.

Toelichting op de met-lof regeling.

De wijzigingen vastgesteld op 28 april 2009 hebben betrekking op (iii) derde aandachtstreepje, waarin de mogelijkheid gecreëerd wordt om extra vakken als prestatie voor de berekening van het tempo te laten meetellen, en op (v) waarin geregeld is dat, als er niet voldoende studiepunten gehaald zijn om aan de 85% norm te voldoen, het judicium toch verstrekt kan worden indien de ontbrekende studiepunten (dus ontbrekend ten opzichte de 85% norm!) door excuseerbare oorzaken ontstaan zijn

BIJLAGE C Richtlijn toestemming vrije opleiding

De richtlijn is door de examencommissie vastgesteld op 28 april 2009

I. RICHTLIJNEN VOOR DOEL EN INHOUD.

- I.1 Een vrije opleiding heeft tot doel studenten in staat te stellen opleidingen te creëren die grenzen van opleidingsdiscipline overschrijden en waarin verschillende disciplines op evenwichtige wijze vertegenwoordigd zijn.
- I.2 Een vrije opleiding dient een omschrijfbaar doel te hebben.
- I.3 Een vrije opleiding dient een vergelijkbaar niveau te realiseren als de opleiding tot welke hij geacht wordt te behoren, blijkend uit tenminste de volgende condities:
  - de aanwezigheid van onderdelen uit de dezelfde studiefase van de verschillende disciplines
  - de aanwezigheid van een eindopdracht vergelijkbaar met de eindopdracht van de opleiding waartoe de vrije opleiding geacht wordt te behoren
- I.4 Een vrije opleiding dient inwendige samenhang te bezitten.
- I.5 Een vrij bachelorprogramma kan in de postpropedeutische studiefase propedeutische onderdelen bevatten van een andere disciplines dan de opleiding waartoe het vrije programma geacht wordt te behoren. Een vrije masteropleiding kan eveneens propedeutische of postpropedeutische onderdelen bevatten van een andere discipline dan de opleiding waartoe het vrije opleiding geacht wordt te behoren.
- I.6 Een vrije opleiding die kan geacht worden te behoren tot een bepaalde opleiding, bevat een substantieel deel, in de grootteorde van 20 %, van het aantal vakken van die opleiding.
- I.7 Een vrije opleiding kan bij indiening enkele vakken bevatten die door verzoeker, onder instemming van de commissie die zijn eindopdracht zal beoordelen, uit één of meer bij zijn verzoek gevoegde lijsten gekozen kunnen worden.
- I.8 De examencommissie kan initiatief nemen tot het samenstellen van een vrije opleiding, die zonder verdere instemming door een student gekozen kan worden, onverlet het recht van de student, onder toestemming van de examencommissie, daarin veranderingen aan te brengen. Bij het tot stand komen van een dergelijke vrije opleiding raadpleegt de examencommissie de examencommissie(s) van de andere betrokken opleiding(en).

II. NADERE REGELS VOOR PROCEDURE EN VORM.

- II.1 Het verzoek voor instemming is gericht aan de examencommissie en wordt ingediend bij S&O.

- II.2 De indiener van een verzoek voor instemming met een vrije opleiding geeft bij zijn verzoek aan wat het doel van zijn opleiding is.
- II.3 De indiener van een verzoek voor instemming met een vrije opleiding geeft bij zijn verzoek aan in welk kwartiel de onderwijseenheden gevolgd zullen worden.
- II.4 De indiener van een verzoek voor instemming met een vrije opleiding dient bij het opstellen van zijn programma personen van de opleidingen die tot zijn programma behoren, te raadplegen en geeft bij zijn verzoek aan welke personen bij het opstellen van de vrije opleiding geraadpleegd zijn.
- II.5 De examencommissie kan, alvorens zijn instemming te verlenen, advies vragen aan die personen van andere opleidingen die door de indiener van het verzoek in het verzoek vermeld zijn.

BIJLAGE D Richtlijn verlenging geldigheidsduur

De richtlijn is vastgesteld door de examencommissie op 28 april 2009

De examencommissie verlengt de geldigheidsduur van een beoordeling van een onderwijseenheid met een door haar vast te stellen termijn, tenzij naar het oordeel van examencommissie de moderniteit van het examen waar de onderwijseenheid deel van uitmaakt, te zeer aangetast wordt, of anderszins maatschappelijke belangen geschaad worden.

Binnen EWI was de geldigheidsduur althans in principe onbeperkt, na eerder bij El beperkt te zijn geweest. In de nieuwe OER is de geldigheidsduur 6 jaar. De OER moet daarom een overgangsregeling gaan bevatten. Als voorstel is in de opleidingsspecifieke OER opgenomen:

- (i) Beoordelingen die op 31 augustus 2009 geldig waren, behouden hun geldigheid tot en met 31 augustus 2015
- (ii) Beoordelingen die op 1 september 2009 of later verkregen zijn, zijn geldig gedurende 6 jaar vanaf het moment waarop de betreffende onderwijseenheid afgelegd is.

BIJLAGE E Goedkeuring individuele minor

De richtlijn is vastgesteld door de examencommissie op 28 april 2009

Bij het goedkeuren van een individuele minor behorend tot de bacheloropleiding Elektrotechniek hanteert de examencommissie de volgende richtlijn:

Ten aanzien van de inhoud

1. Een minor beoogt een student een blik te geven op een vakgebied anders dan de discipline van de bacheloropleiding, bij voorkeur op een niet verwant vakgebied.
2. Een minor is van academisch niveau
3. Een minor is inwendig samenhangend

Ten aanzien van de procedure

1. De student dient het verzoek tot goedkeuring in tenminste twee maanden voor dat aan de minor begonnen wordt
2. In het verzoek geeft de student aan met welke personen overleg geweest is over de invulling van de minor

De examencommissie heeft eerder, zonder verzoek van een student, de volgende minoren goedgekeurd. Deze op voorhand goedgekeurde minoren worden dus, zonder dat verzoek van een student tot goedkeuring nodig is, door de examencommissie geaccepteerd. Afwijkingen hiervan moet wel apart goedgekeurd worden:

Verassende aspecten van de wiskunde (goedgekeurd in 2006)

<u>Verplicht</u>	Inleiding Logica Complexe functietheorie
Keuze, hetzij	Applied Functional Analysis & Gewone differentiaalvergelijkingen
hetzij	Advanced logic & Discrete wiskunde

Voorbereiding masteropleiding Business Administration (goedgekeurd op 31 maart 2009)

Begrip en Waarneming
 Organisation Theory and Design
 Strategic Marketing en Business Research
 Human Resource Management (eventueel 191286 HRD)

BIJLAGE F Richtlijn toelating van HBO-ers tot masteropleiding

Masteropleiding Mechatronics

Toelatingsrichtlijn voor HBO-ers van de lichting 07 en later.

De examencommissie heeft in zijn vergadering van 28 april 2009 voor deze lichting de volgende richtlijn bevestigd

Eis per 1 september:

Alle vakken moeten met een voldoende zijn afgerond voor een positieve beslissing.

Eis per half juli:

Toegelaten

Alle vakken moeten met een voldoende zijn afgerond, behalve wellicht 1 vak uit het prémastertraject waarvoor een 5 gehaald mag zijn.

Uitgestelde beslissing

Als een student 26 of meer ECTS gehaald heeft (minimaal de omvang van het prémastertraject), maar niet wordt toegelaten, wordt de beslissing uitgesteld; per 1 september moet dan alles voldoende zijn voor een positieve beslissing.

Afwijzen

Als men half juli minder dan 26 ECTS gehaald heeft, wordt men afgewezen.

Bij de toelatingsbeslissing moet rekening gehouden worden met eventuele bijzondere omstandigheden.

Masteropleiding Electrical Engineering

Toelatingsrichtlijn voor HBO-ers van de lichting 05 en volgende lichtingen

In verband met wijzigingen in het programma voor HBO-ers met ingang van 05/06 is een aangepaste toelatingsrichtlijn nodig. De examencommissie heeft in zijn vergadering van 30 mei 2005 voor deze lichting de volgende richtlijn vastgesteld.

Eis per 1 september:

Alle vakken moeten met een voldoende zijn afgerond voor een positieve beslissing.

Eis per half juli:

Toegelaten

Alle vakken moeten met een voldoende zijn afgerond, behalve wellicht 1 vak uit het prémastertraject waarvoor een 5 gehaald mag zijn. Indien een 5 gehaald is, moet het gemiddelde over alle beoordelingen 6.5 of hoger zijn.

Uitgestelde beslissing

Als een student 28 of meer ECTS gehaald heeft (minimaal de omvang van het prémastertraject), maar niet wordt toegelaten, wordt de beslissing uitgesteld; per 1 september moet dan alles voldoende zijn voor een positieve beslissing.

Afwijzen

Als men half juli minder dan 28 ECTS gehaald heeft, wordt men afgewezen.

Toelichting

De belangrijkste wijziging in het programma voor HBO-ers ten opzichte van vorig jaar (04/05) is de toevoeging van het Individuele Project van 15 ECTS in het 2e semester. Een andere verandering is het aantal homologatievakken vakken in het 2e semester en hun omvang (nu standaard 5 ECTS); het prémastertraject is onveranderd. Het Individuele project wordt bij de toelatingsbeslissing buiten beschouwing gelaten op grond van twee overwegingen:

- *het is een ongedeelde blok van 15 ECTS dat ofwel wel ofwel niet gehaald wordt; als het project nog net niet is afgerond kan niet een deel van de studiepunten toegekend worden zodat een onterecht beeld van de prestatie ontstaat*
- *in de vakken is doorgaans meer de abstractie aanwezig dan in het project; de abstractie is een belangrijk aspect in de toelatingsbeslissing*

Een student kan zodoende het beginmoment van, en de periode waarin, het Individuele Project gedaan wordt zelf bepalen.

Daar staat dan tegenover dat per 1 september alle vakken (dus niet het Individuele Project) met een voldoende moeten zijn afgerond. Dat is 43 ECTS.

Bij de beslissing in juli wordt één 5 in het prémastertraject toegestaan als het gewone gemiddelde over alle beoordelingen (mogelijk dus ook van het Individuele Project) in het eerste jaar 6.5 of hoger is. Omdat met één vak uit het prémastertraject maximaal 6 ECTS gepaard gaan, betekent dit dat men in ieder geval 37 ECTS aan vakken gehaald moet hebben.

Heeft men in juli 28 of meer ECTS gehaald, maar komt men niet in aanmerking voor een positieve beslissing, dan wordt de beslissing uitgesteld tot 1 september; dan moet aan de dan geldende eis (alle vakken voldoende) voldaan zijn. De grens van 28 ECTS is wel de omvang van het prémastertraject, maar de omvang hoeft niet gehaald te zijn door het prémastertraject zelf afgerond te hebben. Men moet dan maximaal 15 ECTS bijhalen. Dat komt overeen met 3 vakken van 5 ECTS, hetgeen nog wel haalbaar moet zijn daar het vakken betreft die als herhaling gedaan worden zodat zij niet de volle tijd hoeven te vragen.

Heeft men in juli minder dan 28 ECTS gehaald dan wordt men afgewezen.

Onveranderd moet bij de beslissing rekening gehouden worden met bijzondere omstandigheden

Toelatingsrichtlijn voor HBO-ers van de lichting 03 en later

Deze richtlijn is vastgesteld in de vergadering van de examencommissie van 12 december 2003.

Ten behoeve van studenten met een afgeronde HBO-opleiding in de Elektrotechniek, Computertechniek of Technische Natuurkunde met een automatiseringsvariant die verzoeken om toegelaten tot de master-opleiding Elektrotechniek aan de Universiteit Twente, heeft de

examencommissie de volgende richtlijn voor een positieve beslissing aan het einde van het eerste inschrijvingsjaar vastgesteld.

1. De student heeft gedurende zijn eerste inschrijvingsjaar een prestatie geleverd van 80% of meer van de jaarlast uitgedrukt in studiepunten, zoals gedefinieerd door het programma voor deze groep studenten. Tot de prestatie dragen uitsluitend bij de studiepunten van vakken die met een voldoende beoordeeld zijn.
2. Alle onderdelen van het deficiëntietraject zoals gedefinieerd door de opleiding Elektrotechniek zijn met voldoende resultaat afgerond.
3. In afwijking van punt 2, staat de examencommissie toe dat hoogstens één van de onderdelen van het deficiëntieprogramma met een beoordeling niet lager dan 5 afgerond mag zijn, indien het gewone gemiddelde over alle beoordeelde vakken 6,5 of hoger is.
4. Indien de examencommissie een positief besluit genomen heeft in het geval beschreven in 3, behoeft het onderdeel waarvoor de betreffende onvoldoende behaald is, niet overgaan te worden.
5. Indien de examencommissie een besluit neemt voor het einde van het eerste jaar van inschrijving, betreft de examencommissie bij haar besluit de mogelijkheid dat in het resterende deel van het eerste inschrijvingsjaar nog een prestatie geleverd kan worden.

Toelichting

De genoemde groep HBO-ers zal een programma moeten afronden van rond de 97 SP of 139 ECTS, of ongeveer twee jaar en drie maanden, om de masterdegree te halen. Daarvan wordt een half jaar besteed aan een deficiëntietraject dat bestaat uit basiswiskunde, signaal- en systeemtheorie EM-veld.

Uitgangspunt van de regeling is dat een student toegelaten wordt als hij een zodanig goede prestatie geleverd heeft dat het behalen van de mastergraad in een redelijke termijn mogelijk is.

In het begrip “zodanig goed” worden in deze regeling twee componenten begrepen: de studievoortgang en de hoogte van de scores. De studievoortgang is bepaald op 80%. Tot de studievoortgang dragen bij uitsluitend studiepunten van een onderdeel dat met een voldoende beoordeeld is. Van die 80% moet in ieder geval het deficiëntietraject deel uitmaken: alle onderdelen van het deficiëntietraject moeten met een voldoende beoordeeld zijn. In het deficiëntiepakket mag echter één 5 voorkomen (niet meer of lagere onvoldoendes) als er voldoende compensatie is. De richtlijn voor voldoende compensatie is: het gewone gemiddelde over alle beoordeelde vakken (dus ook vakken waarvoor een 3 gescoord is) moet 6,5 of hoger zijn. Vakken waarvoor geen beoordeling bestaat, tellen uiteraard niet mee bij het gemiddelde. De studiepunten van het vak waarvoor zo'n 5 gescoord is, dragen niet bij tot de prestatie.

De 80% moet gehaald zijn over het volledige studiejaar, lopend van 1 september t/m 31 augustus. De beslissing over toelating zal praktisch gesproken ruim voor het einde van het studiejaar genomen worden, zeg in juli. Het is dan mogelijk dat in augustus nog enkele studiepunten bijgehaald kunnen worden. Daar moet de examencommissie rekening mee houden (punt 5).

Het kan ook zijn dat het verzoek tot toelating na het eerste verblijfsjaar gedaan wordt. In dat geval handelt de examencommissie naar analogie. Dat betekent dat in principe 80% of meer van het tot dan nominaal te behalen aantal studiepunten gehaald moet zijn: deze norm mikt op het behalen van de mastergraad in $27/0,8=33$ maanden, dus een kleine 3 jaar. Bij de

punten 2, 3, 4 en 5 is geen herinterpretatie nodig: deze kunnen steeds gehanteerd worden. De regeling heeft het karakter van richtlijnen waarvan, indien toepassen er van in individuele gevallen tot onbedoelde gevolgen leidt, kan worden afgeweken.

Aanvullende regeling met betrekking tot toelating van HBO-ers tot de master-opleiding

1. Regeling i.v.m. met reparatiemogelijkheden tot 1 september
2. Ad hoc regeling als gevolg van de situatie rond Zekere en Onzekere Informatie in 04/05

Beide regelingen zijn vastgesteld in de examencommissievergadering van 31 januari 2005 op basis van brief 005/05 d.d.27 januari 2005

(1) Regeling in verband met reparatiemogelijkheden tot 1 september.

a. Positieve beslissing in juli

Als men in juli voldaan heeft aan de eisen voor het pré-mastertraject dan wordt in juli een positieve beslissing genomen, indien men in totaal 36 ECTS of meer behaald heeft.

b. Aanhouden tot september

Heeft men in juli niet aan de voorwaarden voor een positieve beslissing als genoemd onder a voldaan, maar heeft men wel 30 ECTS of meer gehaald, dan wordt de toelatingsbeslissing uitgesteld totdat de resultaten van tentamens die voor 1 september zijn afgelegd, bekend zijn. Alleen indien per 1 september aan alle toelatingseisen voldaan is, wordt een positieve beslissing genomen.

c. Negatieve beslissing in juli

Als in juli minder dan 30 ECTS gehaald zijn, wordt meteen een negatieve beslissing genomen.

Toelichting

De beslissing tot toelating van HBO-ers tot de master-opleiding is krachtens een eerder besluit van de examencommissie gebaseerd op de volgende richtlijnen (kort weergegeven):

1. *Van de jaarlast moet 80% of meer gehaald zijn*
2. *Het pré-master traject moet geheel zijn afgerond*
3. *In afwijking van 2 mag in het pré-mastertraject één 5 (en niet meer of lagere onvoldoendes) voorkomen als het gemiddelde over alle⁵ beoordeelde onderdelen 6,5 of hoger is, in welk geval de 5 niet opgehaald hoeft te worden.*
4. *Als de examencommissie in juli de beslissing neemt, moet de examencommissie rekening houden met een mogelijke prestatie die geleverd wordt tussen de juli-vergadering en 1 september.*

Deze aanvullende regeling geeft uitvoering aan het 4^e punt. Bij deze regeling moet men in het oog houden dat de 80% genoemd in punt 1 overeenkomt met 41 ECTS; het is 80% van de feitelijke jaarlast, naar beneden afgerond op hele ECTS.

---

⁵ Alle geldige beoordelingen in het eerste verblijfsjaar

- Ad a. Als men in juli aan de toelatingscriteria voldoet met uitzondering van punt 1, dan wordt dan een positieve beslissing genomen, indien men niet meer dan 5 ECTS van het criterium onder punt 1 verwijderd is. Achtergrond hiervan is, dat men een dergelijke achterstand relatief eenvoudig in de periode tussen juli en 1 september kan inlopen. Er is geen toets of deze achterstand ook daadwerkelijk ingelopen is.*
- Ad b. Heeft men meer achterstand en/of heeft men niet aan de criteria voor het pré-mastertraject voldaan, dan wordt de beslissing uitgesteld, indien men in juli 30 ECTS of meer gehaald heeft. Achtergrond hierbij is, dat in de periode van juli tot 1 september (ca. 2 maanden) nominaal ca. 10 ECTS gehaald zou kunnen worden. Omdat het doorgaans gaat om inhalen, is er van uitgegaan dat 11 ECTS nog haalbaar zou moeten zijn. Dit komt overeen met een vak van 6 ECTS, zoals Inleiding Signaal- en Systeemtheorie, en een vak van 5 ECTS zoals een WTM-vak, of meerdere vakken met elk een geringere studielast. Men moet dan per 1 september wel aan de hierboven genoemde eisen 1 t/m 3 voldaan hebben, om een positieve toelatingsbeslissing te krijgen.*
- Ad c. Als in juli minder dan 30 ECTS gehaald is, wordt in juli een negatieve beslissing genomen; men heeft dan minder dan de helft van een nominale jaarlast (60 ECTS) gehaald.*

(2) Ad hoc regeling als gevolg van de situatie rond Zekere en Onzekere Informatie in het studiejaar 04/05

- a. Deze regeling geldt uitsluitend voor HBO-studenten van de lichting 2004 en gedurende het studiejaar 2004/2005.
- b. Ten behoeve van de toelatingsbeslissing, wordt de prestatie in ECTS fictief verhoogd met 3 ECTS, het aantal studiepunten voor het vak Zekere en Onzekere Informatie.
- c. Een onvoldoende voor het vak Zekere en Onzekere Informatie wordt niet als zodanig geteld.
- d. Het cijfer voor Zekere en Onzekere Informatie wordt niet betrokken bij het berekenen van het gemiddelde cijfer indien er een 5 voor een ander vak in het pré-mastertraject voorkomt, tenzij dit cijfer zou veroorzaken dat het gemiddelde op het vereiste niveau komt.
- e. Bij een positieve toelatingsbeslissing moet het vak Zekere en Onzekere Informatie in de loop van de verdere studie met voldoende resultaat worden afgelegd, indien een onvoldoende beoordeling zonder toepassing van deze regeling tot een negatieve beslissing geleid zou hebben.

Toelichting

Er zijn problemen geweest bij het vak Zekere en Onzekere Informatie, die niet geheel zijn terug te voeren op gebrek aan inzet, kennis en kunde van de betrokken HBO-studenten. De benodigde tijd voor reparatie kan ten koste gaan van de verdere voortgang van de studie, zowel doordat andere vakken uitgesteld moeten worden als ook doordat door gebrek aan kennis sommige vervolgvakken moeilijker met voldoende resultaat afgerond kunnen worden. Met 24 ECTS in plaats van maximaal 30 in het 2^e semester is er echter wel enige ruimte om deficiënties weg te werken.

Gezien het belang van de toelatingsbeslissing voor de HBO-ers kunnen problemen in het

onderwijs niet voor rekening van de studenten komen. Daarvoor is de vermelde ad hoc regeling in het leven geroepen.

De onderdelen b., c., en d. van de regeling beogen de negatieve effecten van de situatie rondom het vak Zekere en Onzekere Informatie te verminderen, voor zover het de toelatingsbeslissing betreft: de studiepunten van het vak worden geacht gehaald te zijn (b), terwijl een onvoldoende voor Zekere en Onzekere Informatie geen negatieve effecten heeft: een onvoldoende voor Zekere en Onzekere Informatie mag bestaan naast één 5 voor een ander vak in het pré-master traject (c) en een onvoldoende heeft geen negatief effect op het vereiste gemiddelde als er overigens nog één 5 in het pré-mastertraject gescoord is.

Daartegenover staat dat het vak in de loop van de studie met een voldoende (dus geen 5) moet worden afgerond (e), als zonder deze regeling een negatieve beslissing genomen zou zijn; als men in het pré-mastertraject de ene toegestane 5 voor Zekere en Onzekere Informatie gehaald heeft en men is krachtens de criteria toegelaten, dan hoeft het vak uiteraard niet overgedaan te worden.

BIJLAGE G Richtlijn voorlopige inschrijving voor masteropleiding

Deze richtlijn is vastgesteld door de examencommissie op 28 april 2009

1. Als men het bachelorexamen Elektrotechniek respectievelijk Elektrotechniek of Werktuigbouwkunde op basis waarvan men zonder restricties toegelaten kan worden tot de masteropleiding Electrical Engineering respectievelijk Mechatronics nog niet met goed gevolg afgelegd heeft, kan men op schriftelijk verzoek niettemin vakken van de masteropleiding afleggen indien voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:
  - (i) er staan niet meer dan 30 EC open van het bachelorexamen; EC's van een onderwijseenheid staan open indien de eenheid geen geldige beoordeling heeft of met een onvoldoende beoordeeld is, ook al betreft het een compenseerbare onvoldoende
  - (ii) er is een door de examencommissie goedgekeurd studieplan waarin het bachelorexamen redelijkerwijs binnen 1 jaar na indiening van het verzoek gehaald kan worden en waarin aangegeven wordt welke mastervakken in diezelfde termijn redelijkerwijs afgerond kunnen zijn
2. indien het bachelorexamen niet binnen 1 jaar na indiening van het verzoek gehaald is, kunnen geen tentamens meer over onderwijseenheden van de masteropleiding afgelegd worden, totdat het bachelorexamen wel gehaald is.
3. Aan onderwijseenheden van de masteropleiding vergelijkbaar met een bedrijfsstage of de eindopdracht kan niet begonnen worden als het bachelorexamen niet behaald is.
4. Indien een student ingeschreven is voor een bacheloropleiding anders dan in punt 1 genoemd, handelt de examencommissie naar analogie, indien het een bacheloropleiding met een specifieke samenstelling betreft waarvan door de examencommissie bepaald is dat deze toegang geeft tot de masteropleiding Electrical Engineering of Mechatronics.
5. Indien een student ingeschreven voor een andere bacheloropleiding dan in de punten 1 en 4 bedoeld, kan de examencommissie in bijzondere gevallen naar analogie te handelen.

BIJLAGE H Toelating vanuit andere bacheloropleidingen

Toelating tot Master Electrical Engineering

Op grond van de bacheloropleiding Advanced technology aan de Universiteit Twente.

Onderstaande regeling is door de examencommissie vastgesteld bij brief van 2 mei 2006, gericht aan de opleidingsdirecteur van AT.

1. Een AT-bachelor is toelaatbaar tot elke track binnen de masteropleiding EE en kan in september van een studiejaar deze studie aanvangen indien aan elk van de volgende voorwaarden voldaan wordt:
  - a. het bachelorexamen van de opleiding AT is met goed gevolg afgelegd.
  - b. in de bacheloropleiding AT is de volgende keuze gemaakt voor verplichte keuzevakken:
    - Electronics
    - Vibrations & Waves
    - Modeling
  - c. in de keuzeruimte van de bacheloropleiding AT zijn de volgende vakken gedaan:

153062 Zekere en onzekere informatie/Kansrekening	3.0
123149 Lineaire systemen	6.0
121044 Regeltechniek	4.0
121706 Halfgeleider devices	4.0
121059 Embedded Signal Processing + project	6.0
121068 Random Signalen en Ruis	4.0
125153 Inleiding communicatiesystemen	<u>3.0</u>
	30.0
  - d. indien de Examencommissie EL dit nodig oordeelt:
    - binnen de masteropleiding EE wordt in de track Telecommunication networks het vak Telematicasystemen en toepassingen gedaan en in de track Microsystems & Microelectronics het vak Optische basisfuncties en microsystemen.
2. Indien aan één van de genoemde voorwaarden niet voldaan is, wordt beslist de examencommissie EL over de toelating en het startmoment .
Indien het AT-bachelorexamen nog niet is behaald kan de examencommissie EL bepalen dat niettemin toch alvast EE-mastervakken gedaan mogen worden, naar analogie van de regeling voorlopige inschrijving master voor personen in het EL-bachelor “

Onderstaande regeling is door de examencommissie vastgesteld bij brief van 30 mei 2007, gericht aan de opleidingsdirecteur van AT

1. Een AT-bachelor is toelaatbaar tot de track Microsystems en Microelectronics binnen de

masteropleiding EE en kan in september van een studiejaar deze studie aanvangen indien aan elk van de volgende voorwaarden voldaan wordt:

- a. Het bachelor examen van AT is met goed gevolg afgelegd
- b. In de bacheloropleiding AT is gekozen voor de vakken:
  - Electronics
  - Vibrations & Waves
  - Modeling of Physical Systems
- c. In de vrije keuzeruimte van bacheloropleiding AT is opgenomen het vak:
121706 Halfgeleider Devices
- d. Het vak 121060 Optische basisfuncties en Microsystemen kan met toestemming van de afstudeerhoogleraar binnen de track Microsystems & Micro-electronics in plaats van een keuzevak gedaan worden.

Toelating Master Mechatronics

Toelating Advanced Technology (AT)⁶ bachelors to Mechatronics

Vastgesteld door de examencommissie in de vergadering van 26 augustus 2009

A. Een AT-student is zonder restricties toelaatbaar tot de masteropleiding Mechatronics aan de UT indien aan elk van de volgende drie voorwaarden voldaan is:

1. Het bachelordiploma AT is gehaald.
2. Van het bachelorprogramma AT hebben deel uitgemaakt de volgende vakken die standaard binnen de opleiding AT gekozen kunnen worden:

121001	Electronics	5.0 EC	
390261	Production Technology	5.0 EC	
390291	Vibrations and Waves	5.0 EC	
390232	Modelling of physical systems	5.0 EC	
3. In de vrije keuzeruimte of in de ruimte voor de minor van het bachelorprogramma AT zijn opgenomen de volgende vakken:

123149	Lineaire Systemen	6.0 EC	(EL)
121044	Regeltechniek	4.0 EC	(EL)
115715	Stijfheid en Sterkte 2	3.5 EC	(WB)
115711	Inleiding Eindige Elementen methode	3.5 EC	(WB)
121045	Project Mechatronica	4.0 EC	(EL)

In plaats van 121044 Regeltechniek mag het vak 113115 Systeem en regeltechniek 1 (3.0 EC, WB) gedaan worden.

B. Indien niet elk vak genoemd onder A2 en A3 in het programma opgenomen is, kan de

---

⁶ Het gaat uitsluitend om de opleiding Advanced technology zoals die door de Universiteit Twente wordt aangeboden

examencommissie van de opleiding Mechatronics niettemin toch besluiten dat toelating mogelijk is onder door haar vast te stellen condities.

- C. In het masterprogramma bestaat een zogenaamde homologatiefase van 15 EC, waarbinnen aanvullende vakken voorgeschreven kunnen worden door één van de hoogleraren van de afdeling Elektrotechniek of van de vakgroep Werktuigbouwkundige Automatisering van de faculteit Construerende Technische Wetenschappen die op het gebied van de Mechatronica actief zijn. De homologatiefase heeft tot doel de aansluiting tussen de bacheloropleiding AT en de masteropleiding Mechatronics verder te verbeteren indien nodig.

Vakken die in de homologatiefase kunnen worden voorgeschreven zijn, zijn bachelorvakken. Voorbeelden zijn: 115413 Inleiding Stromingsleer (3.5 EC, WB) en 115714 Dynamica 2 (3.5 EC, WB), 121068 Random Signalen en Ruis 4.0 EC, EL). Indien de homologatiefase niet of niet geheel gevuld wordt met bachelorvakken worden de resterende studiepunten besteed aan mastervakken die door de student na overleg met een van de bedoelde hoogleraren gekozen worden.

- D. Indien het bachelordiploma AT nog niet behaald is, kan een student onder de hierna genoemde condities niettemin toch alvast vakken afronden die behoren tot de masteropleiding Mechatronics. Zolang het bachelordiploma niet behaald is, kan men echter niet beginnen aan de stage, of, indien geen stage gedaan hoeft te worden, aan de afstudeeropdracht, ook al is aan de overige condities voldaan.

Een student kan alvast vakken behorend tot de masteropleiding Mechatronics afronden als aan elk van de volgende condities voldaan is:

1. er staan niet meer dan 30 EC open van het bachelorprogramma AT. Studiepunten van een onderwijseenheid staan open indien het vak niet beoordeeld is of met een onvoldoende beoordeeld is, ook al zou de onvoldoende compenseerbaar zijn.
2. alle vakken genoemd onder A2 en A3 zijn met een voldoende beoordeeld, behalve wellicht één vak waarvoor een beoordeling 5 verkregen mag zijn.

Toelating Technische Natuurkunde (TN⁷) bachelors tot Mechatronics

Vastgesteld door de examencommissie in de vergadering van 26 augustus 2009

- A. Een TN-student is zonder restricties toelaatbaar tot de masteropleiding Mechatronics aan de UT indien aan elk van de volgende twee voorwaarden voldaan is:

1. Het bachelordiploma TN is gehaald.

- 2a. De volgende vakken zijn, al dan niet binnen de opleiding TN, met goed gevolg afgelegd:

121044	Regeltechniek	4.0 EC	kw 3	EL
115715	Stijfheid en Sterkte 2	3.5 EC	kw 3	WB
115711	Inleiding Eindige Elementen methode	3.5 EC	kw 1	WB
121045	Project Mechatronica	<u>4.0 EC</u>	kw 4	EL
<i>Totaal</i>		<i>15.0 EC</i>		

⁷ Het gaat uitsluitend om de TN opleiding van de Universiteit Twente

In plaats van 121044 Regeltechniek mag het vak 113115 Systeem en regeltechniek 1 (3.0 EC, WB, kw 4) gedaan worden.

Regeltechniek is voorkennis voor het project Mechatronica, dus dit vak moet gevolgd zijn voor het begin van het project.

2b. Indien hooguit één van de onder 2 genoemde vakken, anders dan het Project Mechatronica, met een 5 beoordeeld, is men ook toelaatbaar.

B. Indien niet alle vakken genoemd onder A2 gedaan zijn, kan de examencommissie van de opleiding Mechatronics niettemin toch besluiten dat toelating mogelijk is onder door haar vast te stellen condities.

C. In het masterprogramma bestaat een zogenaamde homologatiefase van 15 EC, waarbinnen aanvullende vakken voorgeschreven kunnen worden door één van de hoogleraren van de afdeling Elektrotechniek of van de vakgroep Werktuigbouwkundige Automatisering van de faculteit Construerende Technische Wetenschappen die op het gebied van de Mechatronica actief zijn. De homologatiefase heeft tot doel de aansluiting tussen de voorgaande bacheloropleiding en de masteropleiding Mechatronics verder te verbeteren indien nodig.

Vakken die in de homologatiefase kunnen worden voorgeschreven zijn, zijn bachelorvakken. Voorbeelden zijn (in aanvulling op de vakken genoemd onder A2): 115714 Dynamica 2 (3.5 EC, WB), en 121068 Random Signalen en Ruis (4.0 EC, EL). Indien de homologatiefase niet of niet geheel gevuld wordt met bachelorvakken worden de resterende studiepunten besteed aan mastervakken die door de student na overleg met een van de bedoelde hoogleraren gekozen worden.

D. Indien het bachelordiploma TN nog niet behaald is, kan een student onder de hierna genoemde condities niettemin toch alvast vakken afronden die behoren tot de masteropleiding Mechatronics. Zolang het bachelordiploma niet behaald is, kan men echter niet beginnen aan de stage, of, indien geen stage gedaan hoeft te worden, aan de afstudeeropdracht, ook al is aan de overige condities voldaan.

Een student kan alvast vakken behorend tot de masteropleiding Mechatronics afronden als aan elk van de volgende condities voldaan is:

1. er staan niet meer dan 30 EC open van het bachelorprogramma TN. Studiepunten van een onderwijseenheid staan open indien het vak niet beoordeeld is of met een onvoldoende beoordeeld is, ook al zou de onvoldoende compenseerbaar zijn.
2. alle vakken genoemd onder A2 zijn met een voldoende beoordeeld, behalve wellicht één vak waarvoor een beoordeling 5 verkregen mag zijn.
3. Indien vastgesteld is dat een aantal van de vakken genoemd onder A2 tot het homologatietraject van de masteropleiding behoren, geldt punt 2 voor resterende vakken.

BIJLAGE I Richtlijn taaleis

Deze richtlijn is vastgesteld door de examencommissie op 28 april 2009

1. Richtlijn beheersing van de Nederlandse taal

Indien een persoon de taaltoets Nederlands als tweede taal, programma II, , kort weergegeven als NT2-II, met voldoende resultaat heeft afgelegd heeft de persoon voldoende kennis van de Nederlandse taal om het onderwijs met vrucht te kunnen volgen.

2. Richtlijn beheersing van de Engelse taal

Indien een persoon een IELTS test afgerond heeft met voor elk onderdeel de beoordeling 6.0 of hoger, en met een overall beoordeling 6.5 of beter, dan wel een Internet-based TOEFL test met voor elk onderdeel een score van 20 of meer en een overall score van 90 of meer, heeft de persoon voldoende kennis van de Engelse taal om het onderwijs met vrucht te kunnen volgen. In plaats van de twee genoemde testen kan ook het Cambridge Certificate of Proficiency in English (CPE) gehaald worden waarbij de beoordeling C of beter moet zijn.

Het zij vermeld dat men "centraal" vindt dat de opleiding niets over de Engelse-taaleis te zeggen heeft. Echter, de decaan verstrekt een bewijs van toelating tot de masteropleiding. Tot op heden doet de examencommissie dit in opdracht (zij het informeel) van de decaan. De decaan zou een andere commissie opdracht kunnen geven zijn toelatingsbeslissing voor te bereiden, in welk geval punt 2 vervalt. De decaan zou ook de taaleisen kunnen vaststellen, omdat hij over de toelating gaat; ook in dat geval is punt 2 overbodig dan wel slechts een weergave van het besluit van de decaan.

Voor het Nederlands staat in de wet dat er ten genoeg van de examencommissie bewijs geleverd moet zijn van voldoende kennis van het Nederlands. Punt 1 regelt wanneer de examencommissie dat genoeg heeft. De wet zegt niet zoiets voor het Engels.

BIJLAGE J Goede gang van zaken bij mondeling

Artikel 10 lid 2 van de centrale richtlijn OER geeft de examencommissie de opdracht regels vast te stellen voor de goede gang bij het afnemen van mondeling tentamens..

De examencommissie heeft op 28 april 2009 de volgende richtlijn vastgesteld.

1. Een persoon kan door maximaal twee examinatoren mondeling getentamineerd worden
2. Mondeling wordt in de regel slechts één persoon tegelijk getentamineerd
3. Indien de wijze van tentaminering van een bepaalde onderwijseenheid dit noodzakelijk maakt, bijvoorbeeld bij groepsgewijze projecten of practica, kunnen meerdere personen tegelijk mondeling getentamineerd worden. De examiner of examinatoren zien er op toe dat een beoordeling gegeven wordt op basis van individuele prestaties.
4. Indien anderen dan de tentaminandus en de examinatoren het mondelinge tentamen willen bijwonen, wordt aan de examencommissie toestemming gevraagd. Voordat de examencommissie een besluit over toestemming neemt, hoort de examencommissie de tentaminandus.
5. De gegevens die tijdens een mondeling tentamen verkregen worden, zijn vertrouwelijk